

Fagplan

Skadeforsikring næring

V.2 2024

Innhold

: DEL 1 INFORMASJON OM FAGPLANEN

Bakgrunn og formål med fagplanen	3
Oversikt over kunnskapsprøver og innhold	4
Opplæringsmateriell	5
Kartleggingstest	5
Kunnskapsnivåer	5

: DEL 2 EMNEOMRÅDER FOR SKADEFORSIKRING NÆRING

EMNEOMRÅDE 1: GENERELLE PRODUKTER	7
Oversikt og bakgrunn:	7
Fagemne 1.1. Produktbestemmelser	8
Fagemne 1.2. Felles kunnskapskrav for generelle produkter	9
Fagemne 1.3. Risikovurdering	11
Fagemne 1.4. Næringsbygg og boligbygg/sameie	11
Fagemne 1.5. Eiendeler og Spesialutstyr	13
Fagemne 1.6. Avbrudd	14
Fagemne 1.7 Prosjekt/Entreprenør	15
Fagemne 1.8. Transport	16
Fagemne 1.9 Ansvar, kriminalitet og miljøforsikring	17
Fagemne 1.10. Motorkjøretøy	19
Fagemne 1.11. Næringsbåter	21
Fagemne 1.12. Reise	23
EMNEOMRÅDE 2: SIKKERHETSFORSKRIFTER, ANSVARSBEGRENSNINGER OG SKADEFORBYGGENDE ARBEID	23
Oversikt og bakgrunn	24
Fagemne 2.1. Sikkerhetsforskrifter	24
Fagemne 2.2. Ansvarsbegrensninger	25
Fagemne 2.3. Unngå/begrense skade	26
EMNEOMRÅDE 3: SKADEÅRSAKER OG SKADEOPPGJØR	27
Oversikt og bakgrunn	27
Fagemne 3.1. Skadeårsaker	27
Fagemne 3.2. Skadeoppgjør	28

EMNEOMRÅDE 4: REGELVERK OG BRANSJEAVTALER	29
Oversikt og bakgrunn	29
Fagemne 4.1. Forsikringsavtaleloven	30
Fagemne 4.2. Bransjenormer og bransjeavtaler	32

Revisjoner i 2024 v2

- Nytt kunnskapskrav: 1.9.3. Ansvar innen bygg og anlegg

: DEL 1

INFORMASJON OM FAGPLANEN

Bakgrunn og formål med fagplanen

FinAut har etablert autorisasjonsordninger for skadeforsikring og personforsikring i næringsliv og med det fått på plass en felles standard for minimumskompetanse som gjelder forsikringsrådgivere næringsliv. I tillegg setter nytt lovverk i større grad krav til rådgivning, dokumentasjon og etterutdanning av ansatte som gir kunderåd, veileder og jobber med opplæring og utvikling.

For å bli autorisert, må rådgiverne ha bestått tre kunnskapsprøver, gjennomført obligatorisk e-læring i etikk og God skikk (se oversikt lenger ned), en [etikkprøve](#) og en [praktisk prøve](#). Les mer om regelverket [her](#). Kombinasjonen av prøveformene som benyttes skal tilfredsstillende kravet til en mest mulig helhetlig rådgiverkompetanse skissert i kompetansetrekanten med fagkompetanse, etisk kompetanse og kommunikasjonsferdigheter. Hensikten med kunnskapsprøvene som omhandles i denne fagplanen er å dokumentere fagkunnskap.

Figur: Kompetansetrekanten

Fagplanen for kunnskapsprøven gir kandidatene som skal ta prøven en oversikt over faginnhold, omfang av pensum, beskrivelse av kunnskapskrav og kunnskapsnivå. Fagplanen er også et grunnlag for å utvikle relevant opplæringsopplegg.

Fagplanen er et dynamisk dokument. Hovedendringene vil skje hvert år i januar samtidig med fagplanen for kunnskapsoppdateringer. Fra publisering av endret fagplan vil det gå 3 måneder før kandidatene vil bli testet i nytt eller endret fagstoff. Siste versjon finnes alltid tilgjengelig på FinAut sine sider.

Oversikt over kunnskapsprøver og innhold

Fagplanen beskriver krav til generell fagkunnskap som det forventes at forsikringsrådgivere i næringsliv skal ha. Fagplanen er delt inn i 4 emneområder som omhandler skadeforsikring. Alle emneområdene i fagplanen har spesifiserte fagemner og delemner med kunnskapskrav. I del 2 av fagplanen beskrives hvert emneområde.

I tillegg må kandidatene gjennomføre flere felles prøver med egne fagplaner:

1. Obligatoriske e-læringskurs i etikk og God skikk *(fritak hvis det er bestått tidligere)*

- Felles opplæring, uansett ordning
- Begge kursen må gjennomføres med godkjent

2. Kunnskapsprøve tverrgående emner *(fritak hvis det er bestått tidligere)*

- Felles prøve, uansett ordning
- Egen fagplan med krav spesifisert
- Egen kunnskapsprøve med 25 oppgaver
- Tidsbegrensning 40 minutter
- Beståttgrense 70 % totalresultat og minst 50 % på hvert emneområde

3. Kunnskapsprøve i felles forsikringskunnskap *(fritak hvis det er bestått tidligere)*

- Grunnleggende forsikringskunnskap
  - Lov om forsikringsformidling
-
- Felles prøve for alle forsikringsordninger
  - Egen fagplan med krav spesifisert
  - Egen kunnskapsprøve med 20 oppgaver
  - Tidsbegrensning 35 minutter

- Beståttgrense 70

4. Kunnskapsprøve i skadeforsikring næringsliv

- Egen kunnskapsprøve med 55 oppgaver
- Tidsbegrensning 75 minutter
- Beståttkrav: 70 % totalresultat og minst 50 % pr emneområde (emne 2 og 3 er slått sammen)

EMNER I SKADEFORSIKRING NÆRINGSLIV

1. Generelle produkter	30 oppgaver
2. Sikkerhetsforskrifter, ansvarsbegrensninger og skadeforebyggende arbeid	7 oppgaver
3. Skadeårsaker og skadeoppgjør	8 oppgaver
4. Regelverk for og bransjeavtaler for skadeforsikringsrådgivere	10 oppgaver

Opplæringsmaterieill

Nødvendig lærestoff (pensum) er bedriftenes ansvar – eventuelt i samarbeid med de utdanningsleverandører som bedriftene velger. Når det gjelder etikk og God skikk, er det gjort et unntak mht. pensum for å sikre felles faglig ståsted og felles begrepsapparat. Det er tilpasninger av pensum i God skikk for næringslivsrådgivere.

Kartleggingstest

Alle kandidater vil få tilgang til en kartleggingstest. Kartleggingstesten har like mange oppgaver og samme tidsramme som kunnskapsprøven. Hensikten med kartleggingstesten er å gi kandidaten en indikasjon om opplæringsbehov, samt et bilde av innhold, vanskelighetsgrad og tidsbruk i selve kunnskapsprøven. For mange kandidater er det også nyttig å trene på flervalgsoppgaver som testform, og å bli kjent med brukergrensesnittet som benyttes på kunnskapsprøven. Mer informasjon og tips for gjennomføring av kunnskapsprøver finner du på Læringstorget under [Min første autorisasjon/informasjon om autorisasjonsprøvene](#) (krever innlogging).

Kunnskapsnivåer

Emner i kunnskapsprøven vil kreve ulike nivåer av kunnskapsbeherskelse:

- Nivåene angir kunnskapskravenes kompleksitet.
- Nivåene bygger på hverandre. Har man kunnskap på nivå 2, så har man også kunnskap på nivå 1.

- Delemner som skal testes på nivå 2, kan også ha oppgaver som er på nivå 1.
- Kunnskapsnivåer er spesifisert under hvert delemne i fagplanen.

Kunnskapsnivåer	Beskrivelse – noen stikkord
Nivå 1: Fakta	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne gjengi informasjon, fakta, begreper, definisjoner og prinsipper • Vite at noe er som det er • Kjenne til fakta og metoder
Nivå 2: Forståelse	<p>Kunnskapsnivået «forståelse» angir et <u>faglig</u> kunnskapsnivå utover faktakunnskap. Har man fagkunnskap på dette nivået innehar man faktakunnskaper og noe mer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstå sammenhenger i en problemstilling, for eksempel forholdet mellom ulike størrelser og begreper • Forstå meningen eller hensikten med noe • Tolke informasjon, for eksempel bruke en gitt tabell for å finne hvilken aldersgruppe som sparer mest.
Nivå 3: Anvendelse	<p>Kunnskapsnivået «anvendelse» angir et <u>faglig</u> kunnskapsnivå utover forståelse. Har man fagkunnskap på dette nivået innehar man forståelse og noe mer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finne ut hvilken metode eller hvilket prinsipp som kan brukes for å løse oppgaven • Gjenkjenne en situasjon eller et problem og bruke hensiktsmessig kunnskap eller en metode • Forutsi/anslå, eller resonnerer seg fram til sannsynlige hendelser ut fra gitte betingelser • Bruke relevant kunnskap som grunnlag for god og riktig rådgivning og kundebehandling • Utføre en utregning basert på oppgitte verdier i en problemstilling

: DEL 2

EMNEOMRÅDER FOR

SKADEFORSIKRING NÆRING

EMNEOMRÅDE 1: GENERELLE PRODUKTER

Oversikt og bakgrunn:

Emneområdet omhandler de generelle produktene som normalt tilbys i bedriftsmarkedet. Nisjeprodukter, sammensatte produkter og konsept behandles ikke.

Kandidaten skal kjenne til hvilke produkter som normalt tilbys av de fleste foretak. Fagmennene tar for seg disse produktenes generelle egenskaper.

- 1.1. Produktbestemmelser, forsikringsavtalen og begreper
- 1.2. Felles kunnskapskrav for generelle produkter
- 1.3. Risikovurdering
- 1.4. Næringsbygg
- 1.5. Eiendeler og Spesialutstyr
- 1.6. Avbrudd
- 1.7. Prosjekt/Entreprenør
- 1.8. Transport
- 1.9. Ansvar
- 1.10. Motorkjøretøy
- 1.11. Næringsbåter
- 1.12. Reise

I tillegg til generell produktkompetanse må kandidaten ha meget god kunnskap om alle de konkrete produktene vedkommende tilbyr. Utvikling av spesiell og foretaksspesifikk produktkompetanse foregår internt i regi av det enkelte foretak og er ikke tema i denne fagplanen.

All behandling skal ta utgangspunkt i forsikringstakerens behov. Løsningsforslaget skal være det beste som kan settes sammen innenfor det enkelte foretaks totale tilbud av produkter og konsepter. Kandidaten må derfor til enhver tid ha tilfredsstillende kjennskap til dette.

Skadeforsikringsprodukter er produkter som forsikrer bedriften mot skade på eller tap av ting, rettigheter eller andre fordeler, forsikring mot erstatningsansvar eller kostnader og annen forsikring som ikke er personforsikring.

Kandidaten skal ha meget god kompetanse når det gjelder produktenes egenskaper, omfang, begrensninger og ansvarsregler. Kandidaten skal være i stand til å forstå produktenes sammenheng med andre produkter og eventuelle overlapp. Kandidaten skal presentere både fordeler og ulemper som knytter seg til de forskjellige produktene og konseptene slik at bedriften får best mulig beslutningsgrunnlag.

Fagemne 1.1. Produktbestemmelser

Beskrivelse

Dette fagemnet omhandler generelle begreper som benyttes i bestemmelser for skadeforsikringsprodukter i næringslivsmarkedet. Bestemmelsene beskrives i forsikringsavtalen mellom bedriften og foretak. Avtalen går ut på at et foretak mot en fastsatt godtgjørelse (pris) påtar seg å betale erstatning hvis det skjer en skade som forsikringen omfatter. Foretak må gi forsikringstakeren (bedriften) et forsikringsbevis som oppsummerer avtalen og henviser til vilkårene, jfr. FAL 3-1. Minimumsinhold og utforming av avtalen er regulert i Forsikringsavtaleloven.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
1.1.1. Forsikringsavtale <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite hva en forsikringsavtale består av og forstå hvilke bestemmelser som regulerer den. Kandidaten skal vite at tekst i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkåret.	Fakta Forståelse
1.1.2. Vilkår <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal forstå hva vilkår er og hvordan de er bygget opp. Kandidaten skal forstå vilkårets betydning for forsikringsavtalen og ved skadeoppgjør.	Fakta Forståelse
1.1.3. Underwriting og tegningsregler <p>Kandidaten skal forstå hva risiko innebærer og hvordan intern underwriting og tegningsregler regulerer overtakelse av risiko (fullmakt til å overta risiko).</p>	Fakta Forståelse
1.1.4. Prissetting – risiko og strategi <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at prissetting i skadeforsikring er lovmessig regulert (Forsikringsvirksomhetsloven § 3-3). Kandidaten skal forstå at foretaks pris fastsettes etter risikoberegning, markedsmessige - og individuelle prisjusteringer og kostnadspåslag. Kandidaten skal forstå at prisen på skadeprodukter blir påvirket av prisindekser i markedet (delpriser, reparasjonskostnader og konsum. Når disse går opp, øker erstatningene).	Fakta Forståelse

<p>1.1.5. Egenandel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva en egenandel er og forstå hvordan den kan variere mellom produkter og, når det gjelder det enkelte produkt, avhenge av hendelsen som skjer. • Kandidaten skal også ha kjennskap til bruk av forhøyet egenandel som mulig prisreduserende tiltak. 	<p>Fakta Forståelse Anvendelse</p>
<p>1.1.6. Norsk Naturskadepool</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til Norsk Naturskadepool og forståelse for ordningens hensikt og samarbeidet mellom de forskjellige forsikringsforetakene. Kandidaten skal også vite hvordan prisen for medlemskap i poolen beregnes og betales.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.1.7. Naturskadeordningen</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at skader på eiendom som ikke kan forsikres gjennom en alminnelig forsikringsordning, kan erstattes gjennom den statlige naturskadeordningen hos Landbruksdirektoratet.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.1.8. Reassuranse og reassuranseprogram</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til ulike former for reassuranse/gjenforsikring og hvordan dette kan brukes som verktøy for kapitalstyring.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

Fagemne 1.2. Felles kunnskapskrav for generelle produkter

Beskrivelse

Dette fagemnet omhandler generelle begreper knyttet til de vanligste skadeforsikringsproduktene i markedet. I tillegg beskriver det hvilke kunnskapskrav som stilles til kandidaten når det gjelder hvert enkelt produkt.

Delemner og kunnskapskrav

Kunnskapsnivå

<p>1.2.1. Dekningsomfang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hvilke hendelser forsikringene er ment å gi erstatning for. • Kandidaten skal også forstå bedriftenes behov for forskjellig dekningsomfang. 	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.2.2. Hva forsikringene normalt gjelder for</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og kjenne eventuelle sum - og andre begrensninger. • Kandidaten skal også vite hvilke spesialgjenstander som normalt kan forsikres (eks. ambulerende verktøy, datautstyr, andre verdigjenstander etc.). 	<p>Fakta</p>
<p>1.2.3. Forsikringssum</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at det er forsikringstakeren som er ansvarlig for den forsikringssummen som avtales. • Kandidaten skal også vite hva gjenanskaffelsesprisen representerer og hva som inngår i fastsettelsen. 	<p>Fakta</p>
<p>1.2.4 Utvidelser og tilleggsdekninger</p> <p>Kandidaten skal vite at det kan avtales tilleggsdekninger og utvidelser av de ulike produktene utover hovedproduktets dekning.</p>	<p>Fakta</p>
<p>1.2.5. Regler for utbetaling</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke regler som normalt gjelder for utbetaling av erstatning.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.2.6. Forsikringens start og slutt</p> <p>Kandidaten skal vite når forsikringene begynner og slutter å gjelde.</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 1.3. Risikovurdering

Beskrivelse

Risikovurdering er en viktig del av rådgivnings- og salgsprosessen. Kandidaten må kjenne til at de ulike næringsselementene representerer ulik risiko.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.3.1. Overtakelsesregler</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite hva som gjelder for foretaks overtakelse av risiko. Kandidaten skal kunne vurdere den enkelte risiko og forstå hvilken påvirkning dette har for prissettingen av risikoen.	Fakta Forståelse Anvendelse
<p>1.3.2. Risiko som krever spesiell oppmerksomhet</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke næringsvirksomheter som potensielt kan representere økt risiko og ha kjennskap til hvilke skadereduserende tiltak som må iverksettes.</p>	Fakta
<p>1.3.3. Avslag på forsikring FAL § 1B-3</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite på hvilke grunnlag et forsikringsforetak kan avslå og tegne forsikring. Kandidaten skal videre kjenne til hvordan et avslag skal formidles til forsikringssøkeren, samt hvilke klagemuligheter som gjelder.	Fakta Forståelse

Fagemne 1.4. Næringsbygg og boligbygg/sameie

Beskrivelse

Kandidaten skal ha god forståelse for hva som kan forsikres og hvilke hendelser produktene er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal ha kunnskap om sentrale begreper relatert til forsikringer for næringsbygg.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
---------------------------	---------------

<p>1.4.1. Dekningsomfang</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Brann 2) Standard dekning 3) Utvidet dekning (Topp, Super, Ekstra osv.) 4) Ansvar og rettshjelp <p>Kandidaten skal vite hva forsikringen er ment å gi erstatning for, samt hva som omfattes av produktet. Kandidaten skal videre forstå forsikringstakerens behov for forskjellig type dekningsomfang.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.4.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bygning 2) Bruksområde <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og kjenne til sum - og andre begrensninger. • Kandidaten skal vite hvilke typer bygninger som omfattes av forsikringen og at risiko og pris kan variere med bruksområde. 	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.4.3. Metoder for fastsettelse av premiegrunlaget for næringsbygg/boligbygg/sameie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Verdifastsettelse fullverdi 2) Førsterisiko <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal forstå hvordan forsikringssummen fastsettes og være kjent med forsikringsforetakenes skjemavurdering og innholdet i den. • Kandidaten skal vite at forsikringssummen justeres ved hovedforfall med utgangspunkt i endringen i byggekostnadsindeksen siste kalenderår. • Kandidaten skal vite hva som inngår i bygningsverdien og hva som regnes som Maskiner og Eiendeler når det gjelder installasjoner spesielt montert for næringsvirksomhet. • Kandidaten skal kunne beregne fullverdisum som danner grunnlaget for premieberegningen. 	<p>Fakta Forståelse Anvendelse</p>

<p>1.4.4. Bygningstyper og bygningsklassifisering</p> <p>Kandidaten skal ha kunnskap om forskjellige bygningstyper og byggematerialer samt forståelse for hvilken betydning disse har for hendelser og pris.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.4.5. Byggemåter</p> <p>Kandidaten skal vite om forskjellige byggemåter/byggematerialer og forstå hvilken betydning disse har for risiko og prisfastsettelse.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

Fagemne 1.5. Eiendeler og Spesialutstyr

Beskrivelse

Kandidaten skal ha god forståelse for hva som kan forsikres og hvilke hendelser produktet er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal ha kunnskap om sentrale begreper relatert til forsikringen.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.5.1. Dekningsomfang</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Brann 2) Standard dekning 3) Topp, Super, Ekstra osv. <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hvilke hendelser forsikringen er ment å gi erstatning for, samt hva som er de vanligste misforståelsene knyttet til produktet. Kandidaten skal også forstå bedriftenes behov for forskjellig dekningsomfang. • Kandidaten må vite at valg av dekningsomfang kan gjelde for alle produkter bedriften kjøper. 	<p>Fakta Forståelse</p>

<p>1.5.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <p>1) Inventar og løsøre/eiendeler</p> <p>2) Maskiner og varer</p> <p>3) Spesialutstyr</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og kjenne eventuelle sum- og andre begrensninger. • Kandidaten skal også vite hvilke spesialgjenstander som normalt kan forsikres (eks. ambulerende verktøy, datautstyr, andre verdigjenstander etc.). 	<p>Fakta</p>
<p>1.5.3. Forsikringssum</p> <p>1) Fastsettelse av forsikringssum</p> <p>2) Gjenanskaffelsespris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite at det er forsikringstakeren som er ansvarlig for den forsikringssummen som avtales. • Kandidaten skal også vite hva gjenanskaffelsesprisen representerer og hva som inngår i fastsettelsen. 	<p>Fakta</p>

Fagemne 1.6. Avbrudd

Beskrivelse

Kandidaten skal ha god forståelse av innholdet i en avbruddsforsikring og kjenne til de vanligste variantene. Kandidaten skal kjenne til typiske hendelser som kan utløse erstatning.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.6.1. Dekningsomfang</p> <p>1) Driftsresultat Dekker avbrudd som gir tapt omsetning ved stans i driften etter en erstatningsmessig skade</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

<p>2) Tap av husleieinntekt Dekker tap av husleieinntekt når bygningen eller deler av den ikke kan benyttes etter en erstatningsmessig skade</p> <p>3) Lønn til ansatte Dekker lønn til ansatte etter en erstatningsmessig skade</p>	
<p>1.6.2. Forsikringssum</p> <p>1) Omsetning</p> <p>2) Husleieinntekt</p> <p>Kandidaten skal forstå hvordan forsikringssummen beregnes.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

Fagemne 1.7 Prosjekt/Entreprenør

Beskrivelse

Kandidaten skal ha god forståelse av innholdet i prosjektforsikringer og kjenne de vanligste variantene. Kandidaten skal kjenne de ulike rollene i et byggeprosjekt og vite hvilke forsikringsbehov som følger av prosjektorganiseringen.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.7.1. Dekningsomfang</p> <p>1) Årsforsikring</p> <p>2) Korttidsforsikring</p> <p>Kandidaten skal forstå hvilke hendelser forsikringen er ment å gi erstatning for og kjenne de vanligste misforståelsene knyttet til produktet. Kandidaten skal videre forstå når korttidsforsikring bør benyttes fremfor årsforsikring.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.7.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <p>1) Bygg under oppføring/bygg under rehabilitering</p> <p>Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og kjenne sum- og andre begrensninger.</p>	<p>Fakta</p>

<p>1.7.3. Forsikringssum</p> <p>1) Omsetning</p> <p>2) Prosjektets totalkostnad/verdi</p> <p>Kandidaten skal forstå hvordan forsikringssummen beregnes.</p>	Fakta
--	-------

Fagemne 1.8. Transport

Beskrivelse

Kandidaten skal ha god forståelse av hva som kan forsikres og hvilke hendelser produktene er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal også ha kunnskap om sentrale begreper.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.8.1. Dekningsomfang</p> <p>1) A-vilkår (All risk)</p> <p>2) B-vilkår</p> <p>3) C-vilkår (Transportulykke)</p> <p>4) Særvilkår</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite hvilke hendelser forsikringen er ment å gi erstatning for og kjenne til de vanligste misforståelsene knyttet til produktet. Kandidaten skal videre forstå forsikringstakerens behov for forskjellig dekningsomfang. 	Fakta Forståelse
<p>1.8.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <p>1) Omsetning/Årsforsikring</p> <p>2) Enkelttransport</p> <p>3) Egne varer i egen bil</p>	Fakta Forståelse

Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og kjenne sum- og andre begrensninger.	
<p>1.8.3. Forsikringssum</p> <p>1) Omsetningsverdi</p> <p>2) Fakturaverdi</p> <p>3) Førsterisiko</p> <p>Kandidaten skal forstå hvordan forsikringssummen fastsettes.</p>	Fakta Forståelse
<p>1.8.4. Leveringsbetingelser (Incoterms)</p> <p>Kandidaten skal ha kunnskap om forskjellige leveringsbetingelser og vite hva disse betyr for forsendelsen og forsikringsbehovet.</p>	Fakta Forståelse

Fagemne 1.9 Ansvar, kriminalitet og miljøforsikring

Beskrivelse

Kandidaten skal ha god forståelse av hva en ansvarsforsikring er, og hvilket ansvar den er ment å omfatte. Kandidaten skal også ha kunnskap om ulike typer ansvarsforsikringer og om sentrale begreper relatert til forsikringen. Kandidaten skal kjenne til at forsikringen gir beskyttelse i tilfeller der virksomheten kan holdes erstatningsansvarlig for skade på ting, personer eller påfører tredjepart et økonomisk tap.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.9.1. Dekningsomfang</p> <p>Kandidaten skal forstå dekningsomfanget for følgende forsikringer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bedriftsansvar 2) Produktansvar 3) Profesjonsansvar 4) Styreansvar 5) Kriminalitetsforsikring 6) Datakriminalitet 7) Rettshjelp 	Fakta Forståelse

- 8) Miljøansvar
- 9) Cyber
- 10) Recall-dekning

1.9.2. Hva forsikringen normalt gjelder for

Bedriftsansvar/produktansvar/profesjonsansvar/styreansvar

Forsikringen dekker sikredes rettslige erstatningsansvar. Sentrale begreper som objektivt ansvar og culpa skal være kjent.

- Kandidaten skal vite at erstatningen er begrenset oppad til forsikringstakerens valgte forsikringssum.

Kriminalitetsforsikring

Forsikringen dekker bedriftens tap i tilfeller der ansatte i bedriften begår en straffbar handling med vinnings hensikt og handlingen påfører bedriften eller bedriftens forsikringstaker et økonomisk tap.

- Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og kjenne sum- og andre begrensninger.

Datakriminalitet og cyber

Forsikring mot datainnbrudd dekker bedriftens kostnader, økonomiske tap og erstatningsansvar overfor tredje part i tilfeller der bedriften utsettes for datainnbrudd. Forsikring mot dataangrep sikrer bedriften økonomisk dersom bedriften blir utsatt for et dataangrep, og gir rask tilgang til IT-konsulenter med ekspertkompetanse.

- Kandidaten skal vite at erstatningen er begrenset oppad til forsikringstakerens valgte forsikringssum.
- Kandidaten skal vite hva forsikringen omfatter og hvem som kan stilles til ansvar hvis ikke bedriften har sikret sine digitale verdier.

Retts hjelp

Forsikringen dekker utgifter til juridisk bistand dersom bedriften blir part i en rettslig konflikt.

- Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og kjenne sum- og andre begrensninger.

Miljøansvar/Miljøforsikring

Naturmangfoldloven gir bedrifter et objektivt erstatningsansvar for skade på naturen. Det vil si at bedriften er ansvarlig for miljøskader, enten den kan klandres eller ikke. Bedriften kan dessuten bli ansvarlig hvis den ikke i tilstrekkelig grad har prøvd å unngå en skade.

Fakta

<ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite hva bedriften kan bli pålagt og hvilke kostnader dette kan føre til. <p>Recall-dekning Dekning som gjelder for tilfeller av tilbakekallelse i forbindelse med produserte og leverte produkter.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal kjenne til hva tilleggsdekningen Recall omfatter. 	
<p>1.9.3. Ansvar innen bygg og anlegg</p> <p>Rådgivere skal ha kjennskap de ulike rollene i en totalentreprise og delentreprise og hvordan ansvaret reguleres i kontrakter.</p> <p>Kandidaten skal kunne rådgi kunde ut fra hvilken rolle kunden har i en entreprise.</p>	<p>Fakta Forståelse Anvendelse</p>
<p>1.9.4. Forsikringssum</p> <p>1) Prisgrunnlag (som f.eks. Bedriftens omsetning)</p> <p>2) Risikovurdering</p> <p>Kandidaten skal forstå viktige faktorer som må tas hensyn til i fastsettelsen av forsikringssum.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

Fagemne 1.10. Motorkjøretøy

Beskrivelse

Kandidaten skal ha god forståelse av hva som kan forsikres og vite hvilke hendelser produktene er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal ha kunnskap om typer motorkjøretøy og om sentrale begreper.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.10.1. Kontraheringsplikt/obligatorisk ansvar</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til kontraheringsplikten/obligatorisk ansvarsforsikring.</p>	<p>Fakta</p>

<p>1.10.2. Dekningsomfang</p> <p>Hoveddekninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvar • Brann og tyveri • Delkasko • Kasko • Utvidede dekninger (Pluss, Topp etc.) <p>Tilleggsdekninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godsansvar • Vei hjelp • Rettshjelp • Fører- og passasjerulykke • Avbrudd • Underslag <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kjenne dekningsomfanget og de hendelser forsikringene er ment å gi erstatning for. • Kandidaten skal også ha kunnskap om de vanligste misforståelsene knyttet til forsikringene. 	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.10.3. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Person/varebil 2) Storbil 3) Arbeidsmaskin/landbruksmaskin 4) Andre kjøretøy <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva forsikringene normalt gjelder for og kjenne sum- og andre begrensninger. • Kandidaten skal også ha kunnskap om de vanligste typene motorkjøretøy som normalt forsikres for næringsforsikringstaker. 	<p>Fakta</p>
<p>1.10.4. Bonus</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke regler som gjelder for bonus knyttet til motorvognforsikring. Det betyr at kandidaten skal forstå hvordan bonus beregnes, hvilke dekningslementer som påvirkes av bonus og malus, regler for overføring og opparbeidelse av bonus, foreldelse, bonus fra firmabil og flytting av bonus mellom foretakene.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

<p>1.10.5. Flåteforsikring/gruppeforsikring</p> <p>Kandidaten skal kjenne innholdet i en flåteforsikring/gruppeforsikring.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.10.6. Forsikringsgaranti</p> <p>Kandidaten skal vite hva en forsikringsgaranti er og kjenne til at kjøretøyet kan være forsikret på bedrift eller person og at garantien inneholder opplysninger om forsikringstaker og eier. Kandidaten skal også kjenne til TFF Auto.</p>	<p>Fakta</p>
<p>1.10.7. Trafikkforsikringsavgift</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at trafikkforsikringsavgiften går uavkortet til staten, men at forsikringsforetakene krever den inn sammen med prisen for ansvarsforsikringen på motorkjøretøy. Videre skal kandidaten vite at det bare er registreringspliktige motorkjøretøy som har krav til ansvarsforsikring.</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 1.11. Næringsbåter

Beskrivelse

Kandidaten skal vite at det er båter inntil 15 meter som dekkes av forsikringen, Forsikring av større båter er ikke tema i denne fagplanen. Kandidaten skal også vite hva som kan forsikres og hvilke hendelser produktet er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal dessuten ha kunnskap om sentrale begreper.

<p>Delemner og kunnskapskrav</p>	<p>Kunnskapsnivå</p>
----------------------------------	----------------------

<p>1.11.1. Dekningsomfang</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kasko 2) Kollisjonsansvar 3) Totaltap 4) Ansvar for passasjerer og vrakfjerning 5) Passasjerulykke <p>Kandidaten skal vite hvilket dekningsomfang som tilbys og forstå hvilke hendelser forsikringen er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal kjenne sum- og andre begrensninger og være orientert om de vanligste misforståelsene knyttet til produktet.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.11.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ulike typer næringsbåter 2) Bruksområde <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kjenne begrensningene som gjelder med tanke på båters størrelse og antall passasjerer. • Kandidaten skal vite hva forsikringene normalt dekker og være kjent med hovedforskjellene på forskjellig typer båter. I tillegg skal kandidaten vite hvordan bruksområdet for båten normalt påvirker forsikringen. 	<p>Fakta</p>
<p>1.11.3. Forsikringssum /prisberegning</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Gjenanskaffelsesverdi/Markedsverdi <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal vite hva gjenanskaffelsesverdi betyr og at det normalt er denne som settes som forsikringssum for næringsbåter. • Kandidaten skal være kjent med at forsikringstakeren selv er ansvarlig for forsikringssummen. Kandidaten skal også vite hvilke begrensninger som gjelder med tanke på overtakelse og næringsbåters verdi. 	<p>Fakta</p>
<p>1.11.4 Register</p> <p>Kandidaten skal kjenne til sentrale registre der næringsbåter kan være oppført.</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 1.12. Reise

Beskrivelse

Kandidaten skal ha god forståelse av hva reiseforsikringer normalt omfatter, og hvilke hendelser produktet er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal også ha kunnskap om sentrale begreper og om vanlige misforståelser/informasjonsmangler som knytter seg til produktet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.12.1. Dekningsomfang</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Korttidsforsikring 2) Helårsforsikring 3) Avbestillingsforsikring <p>Kandidaten skal vite hvilke dekningsområder som normalt tilbys i markedet og hvilke hendelser de er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal videre kjenne til de vanligste forskjellene i dekningene og vite at bedrifter med medarbeidere i utlandet eller utenlandske medarbeidere i Norge (såkalt Expat eller Incoming) kan ha særskilte behov.</p>	Fakta
<p>1.12.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tap av reisegods/bagasje 2) Forsinkelse av reise/reisegods 3) Reisesyke og hjemreise ved sykdom 4) Reiseulykke 5) Reiseansvar/Erstatningsansvar på reise 6) Avbestilling av reise 7) Evakuering 8) Rettshjelp <p>Kandidaten skal forstå hva forsikringen normalt omfatter og kjenne til sum- og andre begrensninger (eks. kontanter, kamera, behandlingsutgifter etc.).</p>	Fakta Forståelse

EMNEOMRÅDE 2: SIKKERHETSFORSKRIFTER, ANSVARSBEGRENSNINGER OG SKADEFORBYGGENDE ARBEID

Oversikt og bakgrunn

Sikkerhetsforskrifter

Sikkerhetsforskrifter inngår i forsikringsavtalen og er hjemlet i Forsikringsavtalelovens kapittel 4 om overtredelse av sikkerhetsforskrifter. De skal fremheves i forsikringsbeviset.

Forskriftene bestemmer hvordan sikrede skal opptre i forsikringsforholdet for å forebygge eller begrense skade. Reglene beskriver bestemte sikkerhetstiltak, bestemte kvalifikasjoner eller sertifikater samt krav om at den sikrede gjenstanden brukes på en bestemt måte.

Det er viktig å be forsikringstakeren om å sette seg inn i sikkerhetsforskriftene som gjelder for avtalen og å informere om hvor forsikringstaker nødvendige opplysninger er å finne. Brudd på sikkerhetsforskriftene kan føre til at erstatningen settes ned eller faller bort, FAL § 4-8.

Det samme gjelder hvis forsømmelsen er forårsaket av personer som utfører arbeid av ledende art eller som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten. Arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede omfattes også.

Ansvarsbegrensninger

Ansvarsbegrensninger er en del av forsikringsavtalen. Også disse er hjemlet i Forsikringsavtalelovens kapittel 4 om alminnelige forutsetninger for foretaks ansvar. Det kan være bestemmelser om sikredes plikt til å informere foretak om forhold av vesentlig betydning for risikoen eller endringer i risikoen. Foretak skal også informeres dersom forsikringsgjenstanden blir brukt på annen måte eller annet sted enn avtalt. Sikrede er også pliktig til å opplyse om endringer som ville medført at foretak ikke ville forsikre objektet. Unnlater sikrede å informere foretak om disse forholdene, kan erstatningen helt eller delvis falle bort.

Skadeforebyggende arbeid

Som tidligere beskrevet er bruken av sikkerhetsforskrifter i forsikringsavtalen viktig for å forebygge skade og begrense skadeomfanget. Et annet virkemiddel er å belønne tiltak som virker skadeforebyggende. I et konkurransepreget marked med sterkt fokus på pris vil skadeforebyggende innsats være nødvendig for å begrense forsikringsutbetalingene og dermed holde prisnivået nede. Skadeforebygging er også bærekraftig og gir en samfunnsgevinst.

Det er viktig å kjenne til hvilke skadeforebyggende tiltak som virker risikoreduserende innenfor det enkelte produktområde. Fokus på dette i rådgivningsprosessen vil gi positive utslag både for forsikringstakeren og foretak i form av rabatterte pris og/eller redusert egenandel.

Skadebegrensende arbeid

Skadebegrensende arbeid omfatter både lovpålagte og foretaksspesifikke tiltak. Typisk lovpålagte tiltak er brannvarslingsanlegg, HMS-tiltak og internkontroll. Disse kan gi rabatt.

Sikkerhetsforskrifter, ansvarsbegrensninger og skadeforebyggende arbeid består av tre fagemner:

- 2.1. Sikkerhetsforskrifter
- 2.2. Ansvarsbegrensninger
- 2.3. Unngå/begrense skade

Fagemne 2.1. Sikkerhetsforskrifter

Beskrivelse

Sikkerhetsforskrifter er påbud i forsikringsavtalen som beskriver hvordan sikrede skal opptre i

forsikringsforholdet for å forebygge eller begrense skade. Det er krav som stilles til sikrede for at foretak skal ta på seg risikoen for erstatning fullt ut.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.1.1. Krav</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at forsikringsavtalen setter krav til forsikringstaker i sikkerhetsforskriftene. Kandidaten skal vite at utover sikkerhetsforskriftene kan det forekomme offentlige krav. 	Fakta
<p>2.1.2. Erstatningen kan settes ned eller falle bort (avkortning)</p> <p>Kandidaten skal forstå at brudd på sikkerhetsforskrifter kan føre til at foretak avslår eller foretar avkortning i erstatningsoppgjøret. Det må være en årsakssammenheng mellom skaden og bruddet på den aktuelle sikkerhetsforskrift. Kandidaten skal videre vite at avkortningen kan variere fra 0 til 100 %.</p>	Fakta Forståelse
<p>2.1.3. God informasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at god kundeservice innebærer å gi forsikringstakeren informasjon om at avtalen inneholder sikkerhetsforskrifter knyttet til produktene. Kandidaten skal vite at god kundeservice innebærer å opplyse forsikringstaker om at forsikringstakeren kan risikere å få redusert erstatning dersom sikkerhetsforskriftene ikke følges. I verste fall kan erstatningen falle helt bort. 	Fakta

Fagemne 2.2. Ansvarsbegrensninger

Beskrivelse

Begrunnelsen for ansvarsbegrensningene er foretaks legitime krav om kunne reservere seg mot vesentlige endringer i det avtalte eller forutsatte risikobildet. Forsikringstakeren pålegges derfor å informere foretak om slike endringer. Hvis slik informasjon ikke er gitt, er det ikke mulig for foretak å justere prisingen av risikoen, og forsikringstakeren risikerer forsikringstaker avkortning i erstatning etter skade som skyldes endringene. Eksempel på slike endringer kan være tilbygg, endret omsetning, endring i antall ansatte.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.2.1. Påbud</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsavtalen setter krav til forsikringstaker i ansvarsbegrensningene.</p>	Fakta
<p>2.2.2. Krav til informasjon</p> <p>Kandidaten skal forstå at forsikringstakeren skal ha informasjon om relevante ansvarsbegrensninger knyttet til produktene.</p>	Fakta Forståelse
<p>2.2.3. Erstatningen kan settes ned eller falle bort (avkortning)</p> <p>Kandidaten skal forstå at brudd på ansvarsbegrensningene kan føre til at foretak avslår eller foretar avkortning i erstatningsoppgjøret. Det må være en årsakssammenheng mellom skaden og bruddet på den enkelte ansvarsbegrensning. Kandidaten skal videre vite at avkortningen kan variere fra 0 – 100 %.</p>	Fakta Forståelse

Fagemne 2.3. Unngå/begrense skade

Beskrivelse

Kandidaten skal kjenne til hvilke skadeforebyggende tiltak som virker risikoreducerende innenfor det enkelte produktområde. Kandidaten skal også forstå at slike tiltak reduserer konsekvensene av en uønsket hendelse. Fokus på dette i rådgivningsprosessen vil gi positive utslag både for forsikringstaker og foretak i form av rabatterte priser og redusert skaderisiko for foretak.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.3.1. Skadeforebyggende og skadereduserende tiltak</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal forstå betydningen av skadeforebyggende og skadereduserende tiltak for forsikringstakeren og foretak. Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom skadeforebyggende/risikoreducerende tiltak og bærekraft. Kandidaten skal kunne gjøre rede for skadeforebyggende og skadereduserende tiltak. 	Fakta Forståelse

2.3.2. Avverge eller begrense skadeomfang

Kandidaten skal forstå at lovverket pålegger sikrede å avverge eller begrense skadeomfang (FAL § 4-10)

Fakta
Forståelse

EMNEOMRÅDE 3: SKADEÅRSAKER OG SKADEOPPGJØR

Oversikt og bakgrunn

Kandidaten skal ha overordnet forståelse av skadeårsaker innenfor produktområdene som er beskrevet i emneområde 2, samt regler for skadeoppgjør. Kandidaten skal kunne formidle til forsikringstakerne hva som venter dem ved et skadeoppgjør. Kandidaten skal også kunne fastsette forsikringsobjektets verdi og forstå hva det innebærer at forsikringssummen avviker fra forsikringsobjektets reelle verdi.

Skadeårsaker og skadeoppgjør består av to fagemner:

- 3.1. Skadeårsaker
- 3.2. Skadeoppgjør basert på verdifastsettelse

Fagemne 3.1. Skadeårsaker

Beskrivelse

Dette fagemnet omhandler de vanligste skadeårsakene innenfor produktområdene emne 2.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
3.1.1. Tingskader Kandidaten skal kjenne til de vanligste skadeårsakene for tingskader og de viktigste unntakene.	Fakta
3.1.2. Ansvarsskader Kandidaten skal forstå at betingelsene ansvarsgrunnlag, økonomisk tap og påregnelig årsakssammenheng må være til stede for å komme i ansvar.	Fakta Forståelse

<p>3.1.3 Avbrudd</p> <p>Kandidaten skal forstå at avbruddsforsikring omfatter avbruddstap som følge av en annen erstatningsmessig skade</p>	<p>Fakta</p>
--	--------------

Fagemne 3.2. Skadeoppgjør

Beskrivelse

Fagemnet beskriver hvordan man verdifastsetter forsikringsobjektet mht. risiko og konsekvenser ved skade. (Fagemnet omhandler ikke utmåling av erstatning.)

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.2.1. Melde skade og foreldelsesfrist</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite når en skade må meldes og når et krav foreldes, samt vite hvem som skal ha varsel om ulike typer skade. Videre skal kandidaten ha kjennskap til at FAL kap. 8 blant annet gir regler om sikredes opplysningsplikt ved skade, samt regler for frist til å gi melding om forsikringstilfellet/rettslige skritt. 	<p>Fakta</p>
<p>3.2.2. Begrepsdefinisjon</p> <p>Kandidaten skal kjenne til følgende begreper: markedsverdi - fullverdi - førsterisiko - salgs-/markedsverdi bygg og markedsverdi ting.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.2.3. Verdifastsettelse og forsikringssum</p> <p>Bygg</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal forstå forskjellen på fullverdisum og salgs-/markedsverdi og hvorfor det kan være avvik mellom disse. Kandidaten skal vite at de pristabeller som brukes til å beregne fullverdi er felles for alle foretak tilknyttet Finans Norge. For bygg som ikke skal gjenoppbygges etter totalskade eller der arealet skal reduseres ved gjenoppbygging, skal kandidaten vite at førsterisiko er et alternativ å tilby 	<p>Fakta Forståelse</p>

<p>forsikringstakeren. Det gjelder også der teknisk stand ikke er slik at foretak er villig til å tilby fullverdi.</p> <p>Eiendeler</p> <p>Kandidaten skal vite at når førsterisiko tilbys i forbindelse med eiendeler, er det forsikringstakeren selv som setter forsikringssummen.</p>	
<p>3.2.4. Taksering og konsekvenser</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvordan en bygning skal takseres (bedre/høy/lav standard og indeksregulering) og mulige konsekvenser om forsikringssummen er feil.</p>	Fakta
<p>3.2.5. Bærekraft og skadeoppgjør</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvordan skadeoppgjør kan bidra til bærekraft gjennom valg av avtalepartnere og reparasjonsmetoder.</p>	Fakta
<p>3.2.6 Yrkesskade/yrkessykdom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal forstå ytelser ved yrkesskade/sykdom og utvidelser av disse. • Kandidaten skal kjenne til folketrygdens grunnbeløp (G). 	Fakta Forståelse

EMNEOMRÅDE 4: REGELVERK OG BRANSJEAVTALER

Oversikt og bakgrunn

Emneområdet omhandler regelverk og avtaler som kandidaten må kjenne til og ha kunnskap om i sin kontakt med forsikringstakeren. Sentralt står lov om forsikringsavtaler (FAL) som styrker forsikringstakernes rettigheter. FAL første, annen, tredje og femte del om skadeforsikring gjelder i denne fagplanen. FAL første, annen, fjerde og femte del gjelder i fagplanen for personforsikring.

Loven inneholder spesielle regler for avtaler på forsikringsrettens område. Generelle avtalerettslige vil også ha betydning for forsikringsavtaler. Det er viktig at kandidaten har god innsikt i FAL for å kunne oppfylle lovgivers krav og for å unngå at en selv eller andre pådrar seg erstatningsansvar/straffansvar.

Bransjeavtaler er avtaler inngått mellom foretakene for å sikre effektiv og forsikringstakervennlig behandling, innenfor lovens krav.

Regelverk og bransjeavtaler består av to fagemner:

- 4.1. Forsikringsavtaleloven for skadeforsikring
- 4.2. Bransjenormer og bransjeavtaler

Fagemne 4.1. Forsikringsavtaleloven

Beskrivelse

Forsikringsavtaleloven er en spesiallov på avtalerettens område. Alminnelige avtalerettslige regler utfyller loven. Loven består av seks deler. Første, annen, femte og sjette del gjelder for både skadeforsikring og personforsikring. I tillegg har tredje del særregler om skadeforsikring. Fjerde del har særregler for personforsikring. Loven er som en hovedregel ufravikelig hvis ikke annet fremgår uttrykkelig av loven.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
4.1.1. Kollektive forsikringer <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at en forsikring tegnet av en forsikringstaker (arbeidsgiver, forening etc.) til fordel for en nærmere angitt gruppe personer er en kollektiv forsikring. Kandidaten skal vite hva loven sier om kollektive forsikringer (FAL §§ 9-1 til 9-8).	Fakta
4.1.2. Store næringsvirksomheter <p>Kandidaten skal vite at større næringsvirksomheter kan inngå avtaler som fraviker fra FAL tredjedel, med unntak av § 7-8.</p> <p>Se definisjon FAL § 1-3, 2 ledd og i Forskrift om forsikringsavtaler § 1.</p>	Fakta
4.1.3. Innledende bestemmelser <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal ha oversikt over forskjellen på sikret, forsikringstaker og foretak. Kandidaten skal forstå hvilke roller hver enkelt har (FAL §§ 1-2 d og 2-2) og hvem som har rett til å styre over forsikringen.	Fakta
4.1.4. Avtaleinngåelse – spesielt om foretaks informasjonsplikt ved tegning	Fakta Forståelse

<p>Selve avtalemekanismen, dvs.om avtale er inngått, hva man har avtalt etc., behandles i alminnelig avtalerett.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal, i forbindelse med avtaleinngåelse/tegning av forsikring, kunne anvende FAL § 1B-1. Lovbestemmelsen pålegger foretak å gi bestemt informasjon til forsikringstakeren. Kandidaten skal videre forstå rådgivningsansvaret som gjelder ved bl.a. lovpålagte forsikringsordninger. • Kandidaten skal vite hvilken standardisert informasjon foretaket skal gi kunden etter FAL kap. 1C. • Kandidaten skal dessuten kjenne til hvilken informasjon som skal fremgå av forsikringsbeviset (FAL § 3-1) og at sikkerhetsforskrifter (FAL § 2-2) må inntas her. • Kandidaten skal vite at kunden kan reservere seg mot elektronisk kommunikasjon etter FAL § 1-6. 	
<p>4.1.5. Forsikringsavtalens liv – informasjonsansvaret i forsikringstiden – avslutning av avtale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kjenne reglene om automatisk fornyelse av forsikringsavtaler (FAL § 3-2). Kandidaten skal også kjenne til hvilken informasjon som skal gis i forsikringstiden og ved fornyelse av forsikringsavtalen (FAL § 3-3). Kandidaten skal videre kjenne til reglene for endring av forutsetninger (pris/vilkår) (FAL § 3-3, 2. ledd). • Kandidaten skal kjenne til bestemmelsene som gjelder når fornyelse ikke skal finne sted/ved oppsigelse av forsikring og vite at denne situasjonen kan være utløst både av forsikringstaker og foretak (FAL §§ 3-4 til 3-7). Kandidaten skal videre kjenne til bestemmelsen om flytting av forsikringer (FALS 3-6). 	Fakta
<p>4.1.6. Forutsetninger for foretaks ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandidaten skal kjenne til forsikringstakers informasjonsplikt, forsømt informasjon og konsekvensene av dette (FAL §§4-1 til 4-3). • Kandidaten skal vite at foretak har anledning til å ta forbehold ved avtaleinngåelse (FAL §§4-5 til 4-7) og fastsette sikkerhetsforskrifter (§4-8). • Kandidaten skal kjenne til reglene knyttet til sikredes fremkallelse av forsikringstilfellet og svik (FAL § 4-9 og § 8-1). 	Fakta

<p>4.1.7. Betaling av forsikringen</p> <p>Kandidaten skal forstå lovens regler om betaling og mislighold, samt virkningene av ulike avtalemekanismer (FAL kap. 5).</p>	Fakta Forståelse
<p>4.1.8. Tredjepersoners rett etter forsikringsavtalen</p> <p>Kandidaten skal vite at andre kan ha rettigheter under forsikringsavtalen (FAL kap. 7)</p>	Fakta
<p>4.1.9. Erstatningsoppgjør, foreldelse mv.</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til at FAL kap. 8 som bl.a. gir regler om sikredes opplysningsplikt ved skade, regler om frister til å gi melding om forsikringstilfellet og foretarets skritt, samt regler om foreldelse.</p>	Fakta

Fagemne 4.2. Bransjenormer og bransjeavtaler

Beskrivelse

Foretakene kan seg imellom ha inngått avtaler om hvordan det forsikringsrettslige regelverket kan gjennomføres på en effektiv og forsikringstakervennlig måte. Avtalene er ikke bindende for forsikringstakerne.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>4.2.1. God skikk</p> <p>Kandidaten skal kunne bruke bransjenormen God skikk på forhold som angår skadeforsikring næring.</p>	Fakta Forståelse Anvendelse
<p>4.2.2. Fullmaktsavtalen og retningslinjer ved fornyelse og oppsigelse av forsikring</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal kjenne til fullmaktsavtalen og forstå retningslinjene ved flytting av forsikring. Kandidaten skal kjenne til forbrukerforsikringstakerens angrerett og at bruken av denne kan medføre at forsikringstakeren blir stående uforsikret. 	Fakta Forståelse

<p>4.3.3. Felleserklæringen om forsikring av panthaverinteresse</p> <p>Kandidaten skal kjenne til felleserklæringen og forstå hva denne innebærer ved pant i eiendom.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>4.3.4. Ansvar innen bygg/anlegg og NS kontrakter (Et komplisert område særlig i bygg og anleggsbransjen det er viktig å ha noe kjennskap til.) flytt til beskrivelse</p> <p>Kandidatens skal kjenne til roller i en total entreprise, del entreprise og hvordan ansvaret reguleres i kontrakter.</p>	<p>Fakta</p>

Finansnæringens Autorisasjonsordninger

Post PB 2572 Solli, 0202 Oslo **Besøk** Hansteens gt. 2, Oslo
Telefon +47 23 28 42 00 **Web** www.finaut.no **E-post** post@finaut.no